ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ЯАМ
ЗАМ, ТЭЭВРИЙН ХӨГЖЛИЙН ТӨВ

ЗУРАГ ТӨСЛИЙН БАРИМТ БИЧГИЙН

МАГАДЛАЛЫН ЕРӨНХИЙ ДҮГНЭЛТ

2025 оны 02 дугаар сарын 10 өдөр

Дугаар 17/2025

Улаанбаатар-16100
Утас: 70001150
Факс: 70007636

Объектын нэр:	Сэлэнгэ аймаг, Төв аймаг, Орхонтуул-Цээл чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын барилгын ажлын шинэчилсэн төсөв
Объектын байршил:	Сэлэнгэ аймаг, Орхонтуул сум, Төв аймаг, Цээл сум
Хүчин чадал:	62.6 км
Захиалагч:	Зам, тээврийн яам
Санхүүжилтийн эх үүсвэр:	Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт
Зураг төслийн ерөнхий гүйцэтгэгчийн нэр	"Аварга зам" ХХК
Регистрийн дугаар:	2729377
Тусгай зөвшөөрлийн хүчинтэй байх хугацаа:	2026.11.30

Зураг төсөл боловсруулах үндэслэл:

Зураг төсөл боловсруулах даалгавар, баталсан албан тушаалтан, дугаар, огноо:	
Зураг төслийн гэрээ, баталсан албан тушаалтан, дугаар, огноо:	Төсөв шинэчлэх үнэ: төгрөг.

Зураг төслийн бүрэлдэхүүн:

Зургийн бүрдэл:	Зураг төслийг гүйцэтгэсэн байгууллагын нэр:	Шалгасан экспертийн нэр:
Авто замын барилгын ажлын шинэчилсэн төсөв	"Аварга зам" ХХК	
Цахилгаан, гэрэлтүүлгийн төсөв		

Ерөнхий дүгнэлт:

Боловсруулсан зураг төслийн сонгосон шийдэл, магадлалын ажлын явцад хийсэн нэмэлт, өөрчлөлтөөс шалтгаалах үр дүнгийн талаарх тодорхой санал, дүгнэлт:	Орон тооны бус экспертийн дүгнэлтийн дагуу төсөвт холбогдох засвар, өөрчлөлтүүдийг оруулж, дахин хянуулан баталгаажуулсан байна. Үүнд: Төсөвт өртөгт: Авто замын барилгын ажлын шинэчилсэн төсөвт /2025 оны 01 дүгээр сарын 27-ны өдрийн дүгнэлт/ Цахилгаан, гэрэлтүүлгийн төсөвт /2025 оны 01 дүгээр сарын 23-ны өдрийн дүгнэлт/ Дээрх дүгнэлт нь магадлалын ерөнхий дүгнэлтийн хавсралт болно.
Зураг төслийн талаар явуулж байгаа төрийн нэгдсэн бодлого, хууль тогтоомж, норм нормативын баримт бичгийг үндэслэн боловсруулсан төслийн сонгосон шийдэл, төслийг хэрэгжүүлснээр гарах үр дүнгийн талаарх тодорхой санал, дүгнэлт	Зураг төслийг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа норм, дүрмүүдийг баримтлан боловсруулсан байна. Үүнд: -ЗЗБНбД 81-013-2019 "Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөв бодох норм" -ЗЗБНбД 83-25-2023 "Авто замын барилгын төсвийн жишиг норм"

1625040032

	-ЗЗБНбД 83-28-2023 “Төмөрбетон гүүр, хоолойн барилгын төсвийн жишиг норм” -ЗЗБНбД 83-26-2023 “Авто замын засвар арчлалтын төсвийн жишиг норм” - БНбД 81-95-12*/2020 “Барилгын төсөв зохиох дүрэм”
Эдийн засгийн үр ашиг, хөдөлгөөний аюулгүй байдал, экологийн хор хөнөөлгүй байдал, ашиглалтын үеийн найдвартай ажиллагаа, төсөвт өртгийн тооцооны талаарх дүгнэлт	Төсвийг орон тооны бус экспертүүд дараах байдлаар хянаж баталгаажуулсан байна. Авто замын барилгын ажлын шинэчилсэн төсөв төгрөг, Газрын төлбөрийн төсөв төгрөг, Археологийн судалгаа ажлын төсөв төгрөг, Гэрэлтүүлгийн ажлын төсөв төгрөг, Нийт ажлын төсөв төгрөг, Төсвийн нийт тооцоо, иж бүрдлийг хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа үнэ бүрдлийн норм, нормативын дагуу тооцсон болохыг хянав.

“Авто замын тухай” хуулийн 19.4, 19.5-д тус тус заасны дагуу Авто зам, замын байгууламжийн зураг төслийн алдааг зураг төсөл боловсруулсан байгууллага, зохиогч хариуцах ба зураг төслийн техникийн шийдэл болон төсөвт өртгийн тооцооны талаар гаргасан дүгнэлтийн алдааг магадлал хийсэн этгээд хариуцна.”

Сэлэнгэ аймаг, Төв аймаг, Орхонтуул-Цээл чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын барилгын ажлын шинэчилсэн төсвийг холбогдох норм дүрмийн шаардлагад нийцүүлэн тооцсон байна.

Тус төсвийн баримт бичигт “Зам, замын байгууламжийн зураг төсөлд магадлал хийх үйл ажиллагааг зохион байгуулах журам”-ын дагуу магадлалын ерөнхий дүгнэлт бичсэн болно.

Магадлалын ерөнхий дүгнэлт нь орон тооны бус экспертүүдийн гаргасан дүгнэлтийн хамт хүчинтэй. (Хавсралт: 4 хуудас)

Зураг төслийн баримт бичгийн

МАГАДЛАЛЫН ЕРӨНХИЙ ДҮГНЭЛТИЙН ХАВСРАЛТ №1

ЗУРАГ ТӨСЛИЙН БҮРДЛИЙН ХЭСГИЙН НЭР /ТӨСВИЙН ТООЦОО/

д/д	Утга	Тайлбар
1	Объектийн байршил, хүчин чадал	Сэлэнгэ аймгийн Орхонтуул, Төв аймгийн Цээл сумуудын нутаг дэвсгэр. “Орхонтуул-Цээл чиглэлийн авто зам. Замын урт – 62,8км.
2	Объектийн нэр, шифр	“Орхонтуул-Цээл чиглэлийн авто замын шинэчилсэн төсөв” Шифр Т-02/2025
3	Объектийн бүрдлийн хэсгийн нэр, хуудасны тоо, гүйцэтгэсэн ААН байгуулага	“Орхонтуул-Цээл чиглэлийн авто замын шинэчилсэн төсөв” Зураг төслийн байгууллага “АВАРГА ЗАМ” ХХК
4	Төсвийн тооцооны программ, төсвийн тооцоог хийсэн байгууллагын нэр, гүйцэтгэсэн инженер	Төсвийг ЗТЯ-ны төсөв шинэчлэх тухай албан тоотыг үндэслэн боловсруулсан байна. Зам, Тээврийн Хөгжлийн сайдын 2019 оны 7 дугаар сарын 31-ний өдрийн 256 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралтаар баталсан “Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын төсөв бодох норм” ЗЗБНбД 81-013-2019, 2 дугаар хавсралтаар баталсан “Зам, замын байгууламжийн төсөв бодоход хэрэглэх ажилчдын цагийн тарифт цалингийн жишиг”, 3 дугаар хавсралтаар баталсан “Авто зам, замын байгууламжийн машин ашиглалтын нэг машин цагийн үнэ”, 2022 онд батлагдсан “Нормд өөрчлөлт оруулах тухай” А/20-р тушаал, мөн нормын 4-р хавсралт “Ачаа тээвэрлэлтийн 1тн-км-ын жишиг тариф”-г ашиглан төсөв зохиох компьютерийн “Road-Estimator” программаар төсвийн тооцоог хийсэн байна. Мөн алслалтын нэмэгдэл цалинг ЗТХ-ийн сайдын 2022 оны А/20 тоот тушаалын дагуу, ЗТАЖ-ын сайдын 2007 оны 187 тоот болон ЗТХ-ийн сайдын 2022 оны А/20 тоот тушаалын дагуу удирдлагын зардлыг “нийт цалингийн сангаас алслалтын нэмэгдэл цалинг хассан” дүнгийн 63.5 %-иар, ашгийн хэмжээг “нийт цалингийн сангаас алслалтын нэмэгдэл цалинг хассан” дүнгийн 71.8 %-иар, Зөвлөх болон Захиалагчийн хяналтын зардлыг ЗТХ-ийн сайдын 2022 оны А/20 тоот тушаалын дагуу, Магадлашгүй ажлын зардлыг БУА-ын зардлын дүнгээс 2%-иар, барилгын ажлын талбайд ажиллах ажилтнуудад үйлчлэх зардлыг ЗТХ-ийн сайдын 2024 оны А/63 тушаалын дагуу тус тус тооцсон байна.
5	Авто зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын тоо хэмжээг үнэн зөв тодорхойлсон байдал	Зургийн инженерийн тодорхойлсон ажлын тоо хэмжээг төсвийн тооцоонд хавсаргасан байна.
6	Төсвийн тооцоонд ашигласан норм, норматив, үнэ	Төсвийн тооцоог 2023 онд ЗТХ-ийн сайдын А/141 тушаалаар баталсан "Авто зам барилгын ажлын төсвийн жишиг норм" ЗЗБНбД 83-25-2023, "Төмөрбетон гүүр,

	үнэлгээ	хоолойн барилгын ажлын төсвийн жишиг норм" ЗЗБНбД 83-28-2023, "Авто зам, замын байгууламжийн засвар, арчлалтын ажлын төсвийн жишиг норм" ЗЗБНбД 83-26-2023 суурь нормоор үнэлсэн байна.
7	Төсвийн тооцооны арга, аргачлалын оновчтой байдал, төслөөр тодорхойлсон нөөцийг оновчтой ашигласан байдал	Төсвийн тооцооны иж бүрдэл хангагдсан байна.
8	Төсвийн тооцоо, түүний хэлбэржүүлэлтэд зайлшгүй оруулах шаардлагатай засвар, өөрчлөлт	Төсвийн тооцоог шалгаж үзэхэд дараах алдаа дутагдлууд байна. Үүнд: 1. Тээврийн зайг хянах 2. Бусад зардалд орсон төсвийг хавсаргах 3. ЗТЯ-ы албан тоотыг хавсаргах
	Дүгнэлтийн товч утга	
1	Төсвийн тооцоо нь дагаж мөрдөж буй норм, дүрэм, стандартын дагуу оновчтой зохиогдсон эсэх	Дүгнэлтээр тодорхойлсон алдааг залруулсны дараа төсвийн тооцоог хянаж, баталгаажуулах боломжтой.

Дүгнэлт бичсэн:

2025 оны 01 дугаар сарын 23-ны өдөр

Эксперт дүгнэлтийг компьютерээр 2 хувь бичиж, гарын үсэг, тамга тэмдгээ дарж баталгаажуулсан байна.

Зураг төслийн баримт бичгийн
МАГАДЛАЛЫН ЕРӨНХИЙ ДҮГНЭЛТИЙН ХАВСРАЛТ №2
ЭКСПЕРТИЗИЙН ДҮГНЭЛТИЙН ХАРИУ

ЗУРАГ ТӨСЛИЙН БҮРДЛИЙН ХЭСГИЙН НЭР: “Орхонтуул-Цээл чиглэлийн авто замын шинэчилсэн төсөв”

2025.01.27

Д/Д	Утга	Тайлбар
1	Объектын нэр	“Орхонтуул-Цээл чиглэлийн авто замын шинэчилсэн төсөв” Шифр Т-02/2025
2	Объектын байршил, хүчин чадал	Сэлэнгэ аймгийн Орхонтуул, Төв аймгийн Цээл сумуудын нутаг дэвсгэр. “Орхонтуул-Цээл чиглэлийн авто зам. Замын урт – 62,8км.
3	Зураг төслийн байгууллага	“Аварга зам” ХХК

д/д	*Экспертийн санал, илэрсэн алдаа зөрчил*	*Алдаа, зөрчлийг засаж, төсөлд засвар оруулсан тухай тайлбар, танилцуулга*
1.	Тээврийн зайг хянах	Тээврийн зайг дахин хянаж засав.
2.	Бусад зардалд орсон төсвийг хавсаргах	Бусад зардалд орсон газрын нөхөн төлбөр, археологийн судалгааны зардал зэргийн заадаргааг хавсаргав. Гэрэлтүүлгийн төсөв нь тусдаа магадлалаар хянагдсан бөгөөд нэгдсэн товчоонд зардлын дүнг тусгасан болно.
3.	ЗТЯ-ы албан тоотыг хавсаргах	ЗТЯ-ы 2025 оны 06а/34 дугаартай “Ажлын тоо хэмжээ, төсөвт өртгийг хуваах ирүүлэх тухай” албан бичгийг хавсаргав.

Дүгнэлт бичиж,биелэлтийг шалгасан:

Би

2025-01-27

Эксперт дүгнэлтийг компьютерээр 2 хувь бичиж, гарын үсэг, тамга тэмдгээ дарж баталгаажуулсан байна.

Зураг төслийн баримт бичгийн
МАГАДЛАЛЫН ЕРӨНХИЙ ДҮГНЭЛТИЙН ХАВСРАЛТ №1
ЗУРАГ ТӨСЛИЙН БҮРДЛИЙН ХЭСГИЙН НЭР /Төсвийн тооцоо/

Д/д	Утга	Тайлбар
2	Обьектын байршил, хүчин чадал	Төв аймаг, Цээл сум; 62.6 км
2	Обьектын нэр, шифр	Орхонтуул-Цээл чиглэлийн хатуу хучилттай авто замын шинэчилсэн төсөв /төвийн бүс/, Т-01/2025
3	Обьектын бүрдлийн хэсгийн нэр, хуудасны тоо, гүйцэтгэсэн ААН байгууллага	Цахилгаан, гэрэлтүүлгийн төсөв, "Ай Ай Ти Эс" ХХК
4	Төсвийн тооцооны программ, төсвийн тооцоог хийсэн байгууллагын нэр, гүйцэтгэсэн инженер	
5	Зам, замын байгууламжийн барилга, засварын ажлын тоо хэмжээг үнэн зөв тодорхойлсон байдал	Ажлын тоо хэмжээг зөв тооцсон.
6	Төсвийн тооцоонд ашигласан норм, норматив, үнэ үнэлгээ	Төсвийн тооцоонд БНбД 81 төсвийн суурь нормууд, БХБС-ын 2020 оны 02-р сарын 05-ны өдрийн 30 тоот тушаалаар батлагдсан Барилгын төсөв зохиох дүрэм БНбД 81-95-12*/2020, Цалингийн зардалд БХБС-ын 2024 оны 95-р тушаал, тээврийн зардалд ЗТХС-ын 2019.12.13-ны өдрийн 256-р тушаал, механизмын зардалд ЗТБХБС-ын 2012.01.13-ны 18-р тушаалыг ашиглажээ.
7	Төсвийн тооцооны арга, аргачлалын оновчтой байдал, төслөөр тодорхойлсон нөөцийг оновчтой ашигласан байдал	
8	Төсвийн тооцоо, түүний хэлбэржүүлэлтэд зайлшгүй оруулах шаардлагатай засвар, өөрчлөлт	Өөрчлөлтгүй.
	Дүгнэлтийн товч утга	
1	Төвийн тооцоо нь дагаж мөрдөж буй норм, дүрэм, стандартын дагуу, оновчто зохиогдсон эсэх	2020 онд магадлалаар батлагдсан 376,910,636 төгрөгийн төсвийн цалингийн зардал ба материалын үнийг шинэчлэн тооцсоныг хянаж, 443,676,918 төгрөгөөр баталгаажуулав.

Дүгнэлт бичсэн:

Эксперт N

2025 оны 01 сарын 23-ны өдөр